

به راستی استادان خسرو آواز ایران چه کسانی بوده‌اند؟

سیری در زندگی اساتیدی که موسیقی را به شجریان آموختند

محمدرضا شجریان علاوه بر تمرینات مستمر و مداوم و ریاضت‌هایی که خاص هنرمندان بزرگ است، نزد بزرگان آواز و موسیقی تعلیم دیده است که اسماعیل مهرتاش، عبدالله دوامی، فرامرز پایور و نورعلی خان برومند از این جمله‌اند.

گروه فرهنگ و هنر - محمدرضا شجریان در برهه‌ای که آواز ایرانی آفتاب کوه‌تابه به زندگی استادان زنده‌یاد شجریان خالی از لطف نیست، به راستی استادان خسرو آواز ایران چه کسانی بوده‌اند؟

اسماعیل مهرتاش
اسماعیل مهرتاش یکی از اولین استادان محمدرضا شجریان است. اسماعیل مهرتاش که زاده سال ۱۲۸۳ بود و در سال ۱۳۵۹ دار فانی را وداع گفت، از فارغ‌التحصیلان دارالفنون بوده است. او پس از تحصیل در دارالفنون نزد درویش خان مسی‌رود و نوازندگی سار را می‌آموزد. مهرتاش سپس از محضر استادانی چون داود شجریان و علیقلی وزیر ی استفاده می‌کند. او طی دوران فعالیتش، کلاس‌های آموزشی تار، فن بیان و هنر پیشگی برگزار می‌کرده و در زمینه کارهای اجرایی نیز حدود ۴۵۰ آواز پیش از آن که نزد اساتید آموزش دیده باشد، ریاضت پژوهش در مکاتب آوازی و کنکاش در هزارتوی موسیقی کهن ایرانی را طی‌سالی‌های متمادی به‌جان خردیده و با طی

می‌آموزد که این روند تا سال ۱۳۴۹ ادامه پیدا می‌کند و در نهایت شجریان را درجه ممتاز فارغ‌التحصیل می‌شود.

فرامرز پایور
فرامرز پایور موسیقی دان، ردیف‌دان، آهنگساز و نوازنده سنتور که حال چهره ماندگار و یکی از تاثیر گذارترین هنرمندان موسیقی ایرانی به حساب می‌آید، یکی تربیت کرد که محمدرضا شجریان نیز یکی از آن‌هاست. از دیگر شاگردان اسماعیل مهرتاش می‌توان به عبدالجواب شهیدی، ملوک ضرابی، حبیبده حجب، محمد منتشری، شاهرخ شاهی، رضاسقایی، محمدعلی کشاورز، عزت‌الله نظامی و علی نصیریان اشاره کرد. یکی از کارهای ارزنده اسماعیل مهرتاش تأسیس جامعه باربد در سال ۱۳۰۵ بود. مهرتاش در جامعه باربد به تدریس تار و تولید تصنیف می‌پرداخت و در زمینه آواز و ردیف شاگردانی را تعلیم می‌داد. محمدرضا شجریان اواسط دهه چهل پس از آشنایی با احمد عبیدی که او نیز یکی از هنرمندان ارزنده موسیقی ایرانی بود، در کلاس‌های مهرتاش شرکت می‌کند و پس از آن به انجمن خوشنویسان نزد ابراهیم بوذری می‌رود و در ادامه به سال ۱۳۲۷ خوشنویسی را نزد حسن میرخانی

شساگردان «صبا» شد و تا سال ۱۳۳۶ که «ابوالحسن صبا» در گذشت، از آموزش‌های وی بهره‌برد. پس از گذشت ابوالحسن صبا، فرامرز پایور نزد استادانی چون عبدالله دوامی، موسی معروفی و نورعلی خان برومند به فراگیری ردیف درویش خان نزد موسی معروفی فرامی‌گیرد. او مجدد پس از یک سال به آلمان بازمی‌گردد و در رشته پزشکی تحصیل می‌کند. او در همان مقطع به بیماری چشم مبتلا می‌شود و پس از درمان در سوئیس، آموتخته خود را از دست می‌دهد. سال ۱۳۱۴ به ایران بازمی‌گردد و تا آخر در مجله امیر یوزندگی می‌کند. نورعلی برومند از اواخر سال ۱۳۱۰ تا سال ۱۳۲۰ به مطالعه و پژوهش و آموزش موسیقی می‌پردازد. او از اواخر سال ۱۳۱۰ تا ۱۳۳۰ به صورت عمده در زمینه مطالعه و پژوهش و آموزش موسیقی فعالیت کرد. برومند که به زبان آلمانی تسلط داشته در مدارس و دانشگاه‌ها تدریس می‌کند و سپس به دعوت برون نل (نوموزیکولوگ آمریکایی) به دانشگاه آیلینوی می‌رود و در مدت زمانی کوتاه (حدود یک ماه) به معرفی موسیقی دستگاهی ایران می‌پردازد و بخش‌هایی از موسیقی ردیف‌رادر همان مقطع ضبط می‌کند. حال نیز آن آثار ضبط شده در آرشبو دانشگاه آیلینوی موجود است. نورعلی خان برومند پس از بازگشت به ایران به فراگیری سازهای تار، سه تار و سنتور پرداخت و ردیف موسیقی ایرانی را از حبیب‌سماعی، موسی معروفی و اسماعیل قهرمانی فرا گرفت. وی در سال ۱۳۴۴ همزمان با

عالی دعوت به عمل می‌آورد. البته باید یادآور شد که شغل اصلی دوامی موسیقی نبوده است. او به مدت ۷ سال کارمند اداره پست بود و پس از آن به وزارت دارایی رفت و تا آخر دوران بازنشستگی همان‌جا ماند و همزمان به فعالیت موسیقایی‌اش ادامه داد.

دوامی در زمان انقلاب مشروطه (به سال ۱۲۹۳) با همراهی ابوالحسن اقبال آذر، سیدحسین خان طاهرزاده، درویش خان و باقرخان رامشگر به قصد ضبط صفحات موسیقی به تقیلس سفر می‌کند اما وقوع جنگ جهانی اول باعث شد بسیاری از صفحات به ایران نرسد. عبدالله دوامی پس از این اتفاق تا مدت‌ها آثارش را ضبط نکرد و تنها به ضبط ردیفش برای شاگردانش پرداخت. ردیف آوازی دوامی بعدها به صورت کامل توسط فرامرز پایور جمع آوری شد. روح الله خاکی، عبدالله دوامی را استاد برگزیده نواهای ضربی و تصنیف دانسته است. به جز محمدرضا شجریان، محمود کریمی، نصرالله ناصح پور، فرامرز پایور، رامبد حدیف، شهرام ناظری و محمدرضا لطفی هنرمندانی هستند که در آموختن ردیف‌های آوازی از محضر عبدالله دوامی بهره‌برده‌اند. عبدالله دوامی در بیستم دی ماه سال ۱۳۵۹ دار فانی را وداع گفت.

شجریان و استعمار و تلاش که او را از وجود دیگر اساتیدی بی‌نیاز کرد
با اینکه محمدرضا شجریان از حضور اسماعیل مهرتاش، فرامرز پایور، نورعلی خان برومند و عبدالله دوامی بهره‌برده اما به گفته بسیاری از منتقدان، استعمار و تلاش شخصی خود خواسته او در یادگیری مکاتب آوازی باعث پیشرفت چشمگیر او بوده است. شجریان در ادامه فعالیت‌هایش پس از شاگردی نزد عبدالله دوامی به سال ۱۳۵۲ به همراه هنرمندانی چون محمدرضا لطفی، داوود گنجی، ناصر مرتضایی، مدرس‌های شبانه را تأسیس می‌کند و از دوامی، ابوالحسن صبا و علی اکبر خان شهنازی (فرزند میرزا حسینقلی) برای تدریس در سه مقطع ابتدایی، متوسطه

و دو هفته پیش، به مناسبت هفته وحدت تئاتر آنلاین را تجربه کردیم و در کمال تعجب ۲۰ هزار بیننده مستقیم داشت. در برنامه هفت دیشب اعلام شد که اگر آن‌لاین یکی از فیلم‌های سینمایی ده هزار بیننده داشت و اینکه یک نمایش ایرانی دینی حدود ده هزار بیننده داشته باشد شگفت ندارند. آنان چند گروه هستند که مردم وارد بازی می‌کنند. خاصیت تئاتر شوراوی همین است که به صورت نامحسوس اجرا شکل می‌گیرد و تماشاچی بدون اینکه بداند وارد بازی می‌شود. شرایط موجود طوری است که تئاتر خیابانی بدین گونه رامی‌تولید.

جoker به معنای جوکر فیلم‌های سینمایی هالیوودی نیست و به معنای شخصی است که تصمیم‌گیری‌ها و رهبری گروه در اختیار اوست. تقاضی در شهر برای حضور تیم تئاتر کاربردی در نظر گرفته می‌شود که به صورت گروهی می‌چرخند و نقطه معینی ندارند. آنان چند گروه هستند که مردم وارد بازی می‌کنند. خاصیت تئاتر شوراوی همین است که به صورت نامحسوس اجرا شکل می‌گیرد و تماشاچی بدون اینکه بداند وارد بازی می‌شود. شرایط موجود طوری است که تئاتر خیابانی بدین گونه رامی‌تولید.

تئاتر کاربردی و تئاتر آنلاین؛ شیوه جدید اجرای تئاتر خیابانی

البته جزئی از این تکنیک است. البته امروز در جلسه‌ای که برگزار می‌شود طرف چند

گروه فرهنگ و هنر - مدیتر پخش
نمایش‌های خیابانی و دیگر گونه‌های اجرایی این رویداد درباره وضعیت اجرای تئاتر خیابانی در شرایط کنونی، با توجه به خیر تعطیلی مراکز فرهنگی هنری و ادامه دار بودن محدودیت‌های کرونایی، با سامان خلیلیان مدیر نمایش‌های خیابانی جشنواره فجر گفت و گو کردیم که در ادامه می‌خوانید:

وضعیت اجرای تئاتر خیابانی با توجه به ممنوعیت فعالیت‌های هنری و تجمعات مردمی چه می‌شود؟
همه سعی خود را برای اجرای تئاتر خیابانی می‌گذاریم البته تاجرای تئاتر خیابانی منوط به شرایط آب و هوایی مناسب است.

گروه ما بیشتر تجربه برگزاری جشنواره را در شرایط کرونا داشته‌ایم. اگر ستاد مقابله با کرونا اجازه دهد، جشنواره تئاتر خیابانی را بسا رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی و شیوهای بهداشتی خواهیم داشت. ما دغدغه از تراق هنرمندان را هم داریم و از آن بالاتر حفظ جان هنرمندان و هموطنانمان است. فعلا شرایط برای برگزاری تئاتر خیابانی میسر نیست و ما در شرایط فوق‌ترمز به سر می‌بریم. اگر شرایط نگران کننده فوق‌ترمز نیست سر گذاشته شود، امکان اجرای حضوری فراهم خواهد شد. فعلا بررسی آثار تئاتر فجر در بخش دیگر گونه‌ها شروع شده و در اسفند ماه هم جشنواره تئاتر عروسکی برگزار خواهد شد.

مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی هرمزگان:

یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون ریال در طرح پاییزه کتاب‌ها فروش رفت

کتاب‌کشی از ۲۴ تا ۳۰ آبان همزمان با بیست و هشتمین هفته کتاب ایران در هرمزگان برگزار شد، هفت هزار و ۳۳۳ جلد کتاب توسط مردم هرمزگان خریداری شد.

وی بیان داشت: در مجموع چهار کتابفروشی در بندرعباس عضو طرح پاییزه فروش کتاب بودند که کتاب‌های

معرفی کتاب «پاشی‌های»
نویسنده: کاترین ایل‌گیت
مترجم: آناهیتا حضرتی
کیاوندانی
انتشارات پرتقال

معرفی کتاب «عقاید یک دلک»
نویسنده: هاینریش بل
مترجم: سیاسی ریوندی
نشر ماهی

دلقک را برای همیشه ترک می‌کند تا با فردی کاتولیک ازدواج کند و خود را از احساس گناه نجات دهد. این اتفاق فزونی‌های شدیدی به دلقک می‌زند، او در حال اجرا آسیب می‌بیند و به همین دلیل اجراهای بعدی او لغو می‌شوند. او با مشکلات مالی فراوانی روبه‌رو می‌شود.

کم‌کم اختلالات روانی و مالیخولیایی هم در شخصیت هانس پیدا می‌شود و داستان با واگویی‌های دلقک مستأصل ادامه پیدا می‌کند.

هاینریش بل در تمام آثار خود جنگ و رفتارهای غیر انسانی را نقد کرده و به نکوشن ریگاری به ویژه ریگاری ندهای مسیحی همسوا بهیتر، پرداخته است.

بسیاری از منتقدین، سبک نوشتاری بل را ساده و او را نویسندگی توانا در تفهیم و انتقال عقاید خود می‌دانند.

کتاب عقاید یک دلک
را به چه کسانی پیشنهاد می‌کنیم؟
پس خواندن کتاب عقاید یک دلک، علاوه بر داستان عاشقانه‌ای که می‌خوانید، با حال و هوای آلمان پس از جنگ هم آشنا می‌شوید.

تیام رایان کیش
اینترنت پرسرعت ...

تیام رایانی شو
سیم کارت با شماره ۵ رقمی بید رایگان

www.webotel.ir
www.tiyan.com

۰۶۶ ۲۰۰ ۴۴۴ ۰۷۶
۰۷۱ ۳۶۹۰۴

فروش، نصب و تعمیر
انواع اسپلیت، کولر، یخچال‌های خانگی و صنعتی کولر ماشین، سردخانه، چیلر، داکت، پمپ آب مهندس نجفی
۰۹۰۲۸۹۵۹۹۰۶